

Verslag

Vergadering
Onderwerp
Agendapunt
Datum

Algemeen Bestuur
Verslag Algemeen Bestuur 22 december 2022
3
15 februari 2023

Aanwezige leden:

De heer A. Aboutaleb	Voorzitter	Rotterdam
De heer C. Lamers	Plv. voorzitter	Schiedam
De heer F. van Oosten	Burgemeester	Nissewaard
De heer P. H. van de Stadt	Burgemeester	Lansingerland
Mevrouw J.G.H. de Witte	Burgemeester	Albrandswaard
De heer T.J. Haan	Burgemeester	Maassluis
Mevrouw A. Attema	Burgemeester	Ridderkerk
De heer M.W. Vroom	Burgemeester	Krimpen aan den IJssel
De heer G. Veldhuijzen	Burgemeester	Barendrecht
De heer P. de Jong	Burgemeester	Westvoorne
De heer G. Rensen	Burgemeester	Brielle
De heer P. Oskam	Burgemeester	Capelle aan den IJssel

Voorts:

De heer A. Littoij	Algemeen Directeur VRR
Mevrouw A. van Daalen	Directeur R&C, VRR
De heer M. van Kruijsbergen	Directeur Brandweer, VRR
De heer A. Wijten	Directeur ARR, VRR
Mevrouw W.M. van der Wal	VRR, Adviseur Bestuurlijke zaken (verslag)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 09:30 uur. Mw. Grotenboer, mw. Junius en dhr. Wijbenga hebben zich afgemeld voor de vergadering. Dhr. Oskam vergadert mee via Teams.

2. Mededelingen

De voorzitter feliciteert dhr. Vroom met zijn nieuwe functie als burgemeester van Leidschendam-Voorburg.

TER BESLUITVORMING

3. 1^e Begrotingswijziging 2023

Dhr. Van de Stadt geeft een presentatie.

De VRR begroting over het jaar 2023 is eind 2021 opgesteld. Als gevolg van de mondiale spanningen, zoals de oorlog in Oekraïne en de verstoring van logistieke ketens naar aanleiding van de Covid-19 maatregelen, is krapte ontstaan in de energie- en grondstoffenmarkt. Dit heeft geleid tot forse prijsstijgingen. De inflatie is enorm en werkt niet alleen door op het

inkoopvolume, maar naar verwachting ook in de loonkosten. De cao-onderhandelingen lopen op dit moment nog, maar ook hier is een substantiële verhoging te verwachten. Daarnaast is het eigen vermogen van de VRR laag.

Binnen de systematiek die door de gemeenten is opgesteld, is niet voorzien in een tussentijdse compensatie danwel een correctie met terugwerkende kracht voor de inflatie in 2022 en 2023. Hoewel de systematiek voor de lange termijn structureel voor voldoende compensatie zorgt, betekent dit dat er bij inflatie een incidenteel tekort ontstaat. In stabiele tijden met lage inflatie en tevens voldoende eigen vermogen wordt dit door de VRR meestal zelf opgevangen. Er is dus sprake van een uitzonderlijke situatie. Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd een richting te bepalen voor 2023:

Dhr. van de Stadt presenteert de volgende opties:

1. Volledig opvangen binnen de huidige financiële kaders

Bij deze optie wordt de taakuitvoering in lijn gebracht met het financiële kader. Dit leidt tot een aanzienlijke inperking van de omvang en kwaliteit van de taakuitvoering. Het is voor de VRR echter onmogelijk om binnen deze oplossingsrichting de taken binnen de wettelijke eisen uit te voeren.

2. Gedeeltelijk (direct) opvangen binnen de financiële kaders

Bij deze optie wordt in 2023 de taakuitvoering conform de huidige basiszorg uitgevoerd inclusief scenario 1 van de ontwikkelagenda. Ten aanzien van scenario 2 uit de ontwikkelagenda zal een aantal taken niet of gedeeltelijk niet uitgevoerd worden. Dit levert wél een aantal risico's op o.a. op het gebied van hoogbouw en informatiebeveiliging. Hiermee kan 1 miljoen worden bezuinigd. Om het resterende tekort van € 4.5 miljoen op te vangen worden 3 varianten voorgesteld:

Variant 1: Het naar voren halen van het correctie accres (€ 4,7 miljoen)

Het correctie-acres over de jaren 2021 tot en met 2023 dat vanaf 2024 wordt toegekend al in 2023 toekennen. Dit betekent een incidentele extra last en resteert er een klein overschot van € 200k.

Variant 2: Een negatief weerstandsvermogen van € 4,5 miljoen

De VRR krijgt een negatief weerstandsvermogen, dat in 3 jaar tijd moet worden ingelopen. Dit betekent dat een aantal zaken uit de ontwikkelagenda pas na 2026 opgepakt kunnen worden. Aandachtspunt is, dat de Provincie niet akkoord gaat met een negatief vermogen als dit niet snel wordt ingelopen. Het risico is, dat de VRR onder preventief toezicht komt te staan.

Variant 3: nacalculatie op gemeentelijke bijdrage 2023 (4,5 miljoen)

We staan aan het begin van 2023 waarbij nog niet alles inzichtelijk is. Gemeenten kunnen al wel rekening houden met het maximale bedrag. Voordelen die zich gedurende het jaar voordoen komen dan ten gunste van de gemeenten.

3. Volledige dekking door incidentele verhoging gemeentelijke bijdrage

Bij deze optie wordt de taakuitvoering in 2023 volledig conform de begroting en het beleidsplan uitgevoerd inclusief scenario 1 en 2 van de ontwikkelagenda. Hierdoor loopt de herstelopgave geen vertraging op. Het tekort van € 5,9 miljoen wordt volledig gecompenseerd door de verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Dhr. Van de Stadt licht toe dat de Bestuurlijke Auditcommissie adviseert te kiezen voor Optie 2 (gedeeltelijk direct opvangen binnen de financiële kaders) en daarbij variant 3 (nacalculatie op de gemeentelijke bijdrage). Bij deze optie zijn er reële risico's, maar desondanks is het uitlegbaar dat een deel van de taken wordt getemporiseerd. Bij variant 3 is het maximale bedrag al bekend, maar komen eventuele voordelen die zich in de loop van het jaar voor kunnen doen ten gunste van de gemeenten.

De voorzitter vraagt de leden van het Algemeen Bestuur te reageren op de presentatie van dhr. Van de Stadt:

- Dhr. Vroom geeft aan dat een bezuiniging bij de VRR zal leiden tot een inperking van de taken die worden uitgevoerd. Deze taken zullen dan door gemeenten zelf uitgevoerd moeten worden. Dit is wat hem betreft onwenselijk.
- Dhr. Haan merkt op dat wordt afgeweken van het reguliere proces. Normaal gesproken doet het Dagelijks Bestuur een voorstel dat voor zienswijzen wordt aangeboden aan de gemeenteraden. Het Algemeen Bestuur neemt dan een besluit op basis van de ingediende zienswijzen. Verder merkt hij op geen probleem te hebben met een negatief weerstandsvermogen.
- Dhr. Rensen geeft aan dat de VRR spreekt van een incidenteel probleem. Zijn inschatting is dat dit niet realistisch is. Naar verwachting loopt de inflatie nog een aantal jaar op. Gemeenten hebben ook met andere gemeenschappelijke regelingen te maken die wellicht met een vergelijkbaar verzoek zullen komen. Namens Voorne aan Zee deelt dhr. Rensen mee akkoord te gaan met het voorstel van de Bestuurlijke auditcommissie. Daarbij benadrukt hij wel dat de VRR een inspanningsverplichting moet krijgen om het tekort zo klein mogelijk te houden.
- Dhr. Van Oosten geeft aan dat zowel dit verwachte tekort als de actualisering van de kostenverdeling een behoorlijk financieel effect hebben op gemeenten. Dit maakt de financiële ruimte beperkt. Optie 1 heeft daarom zijn voorkeur. Mocht het Algemeen Bestuur besluiten tot optie 2 dan gaat de voorkeur van Nissewaard uit naar variant 2 (negatief weerstandsvermogen).
- Mw. Attema waardeert het dat dhr. Van de Stadt uitleg heeft gegeven aan de wethouders financiën. De voorkeur van Ridderkerk gaat zeker niet uit naar optie 1, er moeten dan teveel concessies gedaan worden wat de kwaliteit van de taakuitvoering niet ten goede zal komen. Wanneer gekozen wordt voor optie 2 gaat de voorkeur uit naar variant 2 (negatief weerstandsvermogen).
- Dhr. Lamers geeft aan dat voor de overname van de BIOS-groep een lening is afgesloten welke elk jaar wordt afgelost. Deze lening zou niet ten koste gaan van het eigen vermogen. Naar zijn mening is daarom geen sprake van een negatief eigen vermogen wanneer gekozen wordt voor optie 2 variant 2. Daarom gaat zijn voorkeur daar naar uit. Daarbij vindt hij het te vroeg om dit nu al voor te leggen aan de gemeenteraden en stelt hij voor om de gevolgen van dit besluit te verwerken in de 1^e begrotingswijziging volgens de reguliere p&c-cyclus. Er zitten nog teveel onzekerheden in deze begrotingswijziging. Daarnaast geeft dhr. Lamers aan dat geen uitzondering gemaakt moet worden voor de VRR ten opzichte van andere gemeenschappelijke regelingen.
- Dhr. Van de Stadt geeft aan dat het college van Lansingerland vasthoudt aan de Ontwikkelagenda en daarom voorkeur heeft voor optie 3. Wanneer er een noodzaak is om dit geld vooraf te storten dan is dit een mogelijkheid maar verrekening op basis van

nacalculatie is ook een optie. Daarnaast wijst hij de leden van het AB op het feit dat nog niet bekend is of de Provincie akkoord zal gaan met een negatief weerstandsvermogen.

- Mw. De Witte geeft aan dat optie 2 variant 2 wat haar betreft het meest voor de hand ligt. En anders gaat haar voorkeur uit naar optie 2 variant 3 (nacalculatie).
- Dhr. De Jong geeft aan dat het proces ongebruikelijk is maar dat het ook een ongebruikelijke tijd is. Zoals gezegd kan Voorne aan Zee instemmen met optie 2 variant 3. Hij nodigt graag de gemeenteraden uit om hier een uitspraak over te doen.
- Dhr. Veldhuijzen geeft aan dat dit geen financieel probleem is maar een probleem in de systematiek. Bij hoge inflatie zorgt de huidige indexerings-systematiek voor een tekort. Hij geeft aan dat gemeenten compensatie ontvangen van het Rijk voor de hoge inflatie. Daarmee kan ook de VRR gecompenseerd worden. De vraag is of het nodig is om dit via een begrotingswijziging te doen. Het is nog onduidelijk met hoeveel procent de personeelslasten zullen stijgen en er zijn nog meer onzekerheden. Hij stelt voor de gemeenteraden te informeren over het tekort dat verwacht wordt maar pas wanneer de hoogte van het tekort bekend is de rekening bij de gemeenten neer te leggen.
- Dhr. Oskam geeft aan dat sprake is van een unieke situatie. Als lid van de bestuurlijke auditcommissie kan hij zich vinden in optie 2 variant 3 (nacalculatie). Een negatief weerstandsvermogen is wat hem betreft geen optie. Als burgemeester van Capelle aan den IJssel gaat zijn voorkeur uit naar optie 3.
- De voorzitter geeft aan dat het niet zijn gewoonte is om af te wijken van de gebruikelijke procedure. Maar hij loopt ook niet door als hij een ravijn aan ziet komen. In COVID tijd is bewezen dat je er in crisistijd met de gebruikelijke regels niet uitkomt. Als burgemeester van Rotterdam geeft hij aan zich te kunnen vinden in optie 2 variant 3. Optie 3 is ook bespreekbaar.
- Dhr. Littooy geeft aan dat een zorgvuldig proces doorlopen is om te komen tot de Ontwikkelagenda. Er is destijds gekozen voor 'basis op orde'. Een deel van het tekort kan opgevangen worden door onderdelen van de Ontwikkelagenda te temporiseren. Dit brengt wel risico's met zich mee. Wanneer het Algemeen Bestuur kiest voor optie 1 zal dit ten koste gaan van de vakbekwaamheid en andere taken van de organisatie. Hij vraagt het Algemeen Bestuur om vandaag een richting aan te geven.

De voorzitter concludeert dat de voorkeur van de leden van het Algemeen Bestuur uit lijkt te gaan naar optie 2 variant 3. Enkele AB-leden geven aan dat optie 3 de voorkeur heeft. Dhr. Van Oosten geeft aan uit de discussie op te maken dat het voorstel van de bestuurlijke auditcommissie door de vergadering gedragen wordt. Hij wil daarbij expliciet benoemen dat hij het niet eens is met dit besluit en dat hij kiest voor optie 1. Dhr. Haan geeft aan dat dit ook voor hem geldt.

Het Algemeen Bestuur bespreekt op welke wijze de gemeenteraden het best betrokken kunnen worden. De voorzitter stelt voor de gemeenteraden per brief te informeren over de stijging van de loonkosten en de inflatie. Zo kunnen gemeenten rekening houden met het tekort dat over 2023 verwacht wordt. De gevolgen van het besluit van het Algemeen Bestuur worden verwerkt in de 1^e begrotingswijziging die, zoals gebruikelijk, in april voorgelegd wordt aan de gemeenteraden voor een zienswijze. Het Algemeen Bestuur kan zich vinden in dit voorstel.

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Kennis te nemen van de 1^e begrotingswijziging 2023 en de bijbehorende oplegger met opties voor ombuigingsvoorstellen.
2. Te kiezen voor optie 2 variant 3.
3. De gemeenteraden in de regio per brief te informeren over de financiële situatie van de VRR en alvast aan te kondigen dat er in 2023 een tekort verwacht wordt.

4. Actualisering kostenverdeelssystematiek

Dhr. Bosland geeft een presentatie over de actualisering van de kostenverdeelssystematiek. Het AB heeft op 8 december 2021 besloten tot een nieuwe verdeelsystematiek. In deze kostenverdeelssystematiek is afgesproken om de gemeentelijke bijdragen op basis van evenredigheid van inkomsten uit het Gemeentefonds te verdelen. De bijdragen sluiten qua verdeling aan bij de regionale verhouding van de inkomsten van de gemeenten uit het subcluster brandweer en rampenbestrijding. De herijking van het Gemeentefonds leidt nu tot wijzigingen in de bijdragen. Meebewegen met de wijzigingen in het Gemeentefonds is van belang om het systeem eerlijk en actueel te houden.

Dhr. Van Oosten vraagt in hoeverre te voorzien was dat er zo snel een grote wijziging in de bijdrage zou ontstaan door de herijking van het Gemeentefonds. Dhr. Bosland geeft aan dat voorzien was dat er wijzigingen zouden plaatsvinden. Dat deze wijzigingen voor sommige gemeenten zo groot zouden zijn was niet te voorzien.

Dhr. Haan geeft aan dat de gevolgen van de actualisering voor enkele gemeenten zeer groot zijn. De gemeente Maassluis gaat 40% meer betalen. Ook dhr. Rensen geeft aan dat de gemeente Voorne aan Zee fors meer gaat betalen. Het is duidelijk dat dit komt door de gekozen verdeelsystematiek en daarom wordt het ter kennisname aangenomen. Desondanks is de gemeente niet blij met de forse stijging.

De voorzitter geeft aan dat met dit voorstel de gekozen systematiek overeind blijft. De totale bijdrage aan de VRR verandert niet.

Het Algemeen Bestuur besluit:

Het voorstel voor de actualisering van de kostenverdeelssystematiek vast te stellen.

AFSLUITING

5. Rondvraag

Dhr. Littooijs geeft aan dat gewerkt wordt aan het uitplaatsen van asielzoekers van de boot in Stellendam. Nissewaard en Rotterdam hebben aangegeven enkele plekken beschikbaar te hebben maar er wordt nog gezocht naar 30 plekken. Het liefst binnen bestaande voorzieningen en in principe tot 1 april. Dhr. Littooijs vraagt de AB-leden om na te gaan of deze plekken beschikbaar zijn binnen hun gemeente.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 10:45 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 15 februari 2022.

Mr. drs. A. Littooijs
secretaris

Ing. A. Aboutaleb
voorzitter